

eric tak en jan de kock van leeuwen

‘we proberen het vak op een hoger plan te tillen’

De eerste begon met nul patiënten en heeft een netwerk van praktijken opgebouwd. De tweede is al jarenlang bijzonder actief in verenigingsband en werkt in een kleine groepspraktijk. Deze twee tandartsen lijken heel verschillend in het vak te staan, met uiteenlopende beweegredenen. Echter, uit dit interview blijkt dat de overeenkomsten veel groter zijn dan de verschillen.

Hoe zijn jullie in het vak gestapt?

Eric Tak: ‘Ik studeerde af in de tijd dat er een groot overschot aan tandartsen was. Ik zal nooit dat moment vergeten waarop ik mijn hand in de doos van de NMT stopte om een lootje te trekken uit de claimlijst, bedoeld om een praktijk over te kunnen nemen. Dat lukte niet. Ik heb me uiteindelijk vrijgevestigd in Woerden, waar ik min of meer werd gedoogd. Mijn generatie had overleven als doel voor ogen. Ik kreeg te horen dat ik over een jaar failliet zou zijn. Dat werkte prikkelend. Eerst alleen, en na een paar jaar met Ingrid (zijn maat - red.), is onze praktijk blijven groeien en groeien. Onze

motivatie om te groeien is dat we meer patiënten goede zorg gunnen. Ons werk is altijd gebaseerd op zorgvuldige tandheelkunde. We nemen overal de tijd voor. Voor een vulling plannen we minimaal drie kwartier en we werken altijd onder kofferdam. Dat zit in ons concept verweven. Mede dankzij hulpkrachten kunnen we tijd en aandacht aan patiënten geven. Meer dan als tandarts alleen.’

Jan de Kock van Leeuwen: ‘Met mijn maat heb ik een particuliere praktijk overgenomen. Die stelden we ook open voor ziekenfondspatiënten, waardoor we gemakkelijker vergunningen kregen bij de gemeente.

We zijn langzaam uitgebreid tot vijf kamers. Ik heb er altijd veel naast gedaan. Het is juist die mix die het vak superleuk maakt.’

Waarom die nevenactiviteiten, want dat is toch voornamelijk onbezoldigd?

De Kock van Leeuwen: ‘Ik vind het ontzettend prettig om heel dicht bij de kennis te zitten. In dit vak stuit je allemaal op problemen. Dankzij mijn netwerk praat je veel met anderen over het vak en vergroot je het vermogen aan oplossingen. Dat is een goede uitwisseling aan kennis. Zo til je je vak naar een hoger plan.’

eric tak (rechts) en jan de kock van leeuwen

Zijn er ook altruïstische motieven?

De Kock van Leeuwen: 'Hm, zo ben ik opgegroeid. Op de middelbare school was ik ook al actief met andere dingen bezig. Tijdens mijn studie zat ik in de faculteitsraad en was ik assistent. Het zit, denk ik, gewoon in je. De kunst is natuurlijk wel om het in balans te houden. In de NVT ben ik wel heel erg afhankelijk van mensen om me heen die de logistiek regelen. Ik kan alleen samenwerken met mensen die voor het vak gaan. Een sollicitant moet bij mij pas als laatste vragen wat hij verdient. Het moet over het vak gaan. De rest komt dan wel goed.'

Tak: 'Ik ben wel jaren actief geweest in

de Rotary. De laatste jaren probeer ik me wat meer te focussen op de praktijk en heb ik geen maatschappelijke functies meer, ook niet in de tandheelkunde. Dat komt een beetje door die nare loterij vroeger bij de NMT. Ik heb heel lang gevonden dat vooral de belangen van de gevestigde groep daar werden bewaakt. Nu overigens niet meer, ik ben ook altijd lid van de NMT geweest. Wel ben ik bestuurslid van Big Office, een vereniging van grote groepspraktijken.'

U zou ook in een wetenschappelijke vereniging actief kunnen zijn...

Tak: 'We hebben het ontzettend druk.

Het vak tandheelkunde is mijn passie. Al jaren werk ik 32 uur met hart en ziel aan de stoel. Daarnaast moeten alle andere organisatorische dingen in onze praktijken gebeuren. Het kost tijd om nieuwe praktijken tot een succes te maken. Ik zie onze praktijk als een soort laboratorium; je bent steeds aan het kijken hoe je het op alle gebieden kunt verbeteren. Een bedrijfskundige vriend vond dat ik het goed georganiseerd had en dat ik daar veel meer mee kon doen. Samen zijn we dat in de nieuwe praktijken aan het uitrollen en hebben we nu drie praktijken overgenomen. Het idee is dat we van de praktijken in Woerden een soort >>

Jan de Kock van Leeuwen studeerde in 1979 af in Utrecht en startte samen met Murk Jansen een groepspraktijk in Den Haag. De praktijk bestaat nu uit vijf behandelkamers. Hij verdiepte zich in de implantologie. Vanaf het begin is hij ook werkzaam in de kliniek voor parodontologie in Den Haag. Daarnaast is hij altijd zeer actief geweest in verenigingen. Voor de NMT was hij onder meer betrokken bij het opstarten van het Alphaproject. Verder is hij voorzitter van een intercollegiaal overleg. Ook zat hij in het bestuur van diverse wetenschappelijke verenigingen. Nu is hij alweer jarenlang voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen (NVT).

opleidingscentrum maken voor jonge tandartsen. En dat werkt. Ze komen graag bij ons. We hebben een ruimte ingericht waar dagelijks intervisie en supervisie plaatsvindt. Ze bekijken foto's met elkaar en bespreken behandelplannen. De twee senioren brengen natuurlijk ook hun kennis in. Dat wordt zeer op prijs gesteld. Vanuit zo'n setting kunnen jonge tandartsen na een paar jaar overstappen naar zo'n nieuwe praktijk. Daar kunnen ze dan samenwerken met oudere tandartsen die aan het afbouwen zijn, maar nog wel een paar jaar mee willen draaien. Die hebben veel kennis en ervaring waar de jongeren enorm van kunnen profiteren.'

Waarom doet u dat? In één setting is toch veel rustiger en dan is de verdienste toch ook redelijk?

Tak: 'Verdiensten zijn voor ons nooit echt een drijfveer geweest. We zijn veel meer bezig met hoe we het product tandheelkunde kunnen verbeteren, het team beter kunnen laten functioneren, taken kunnen delegeren met waarborging van kwaliteit. Het geeft ontzettend veel plezier als je ziet dat wat je ontwikkelt werkt in de praktijk. Het lukt ook niet allemaal in één keer. Als tandarts ben je bij-

voorbeeld niet opgeleid om leiding te geven. Het gaat dan niet vanzelf om aan zestig mensen leiding te geven.'

Kunt u zich zo'n praktijk voorstellen?

De Kock van Leeuwen: 'Zeker, ik kom graag een keer kijken. Wat ik grappig vind, is dat er zoveel verschillende vormen mogelijk zijn om ons vak uit te oefenen. Ik heb er heel bewust voor gekozen om zo min mogelijk financiële dingen samen te doen. Des te minder kun je daar ruzie over krijgen. Maar ik wil wel anderen om me heen om over het vak te kunnen praten. Ik had altijd een vast maatje. Toen hij drie jaar geleden overleed was dat bijna een aardschok. Nu heb ik met iemand anders mijn draai weer gevonden, zij het op een wat andere zakelijke basis. De echte eenmanspraktijk zie ik wel in rap tempo verdwijnen. De tandartsen die nu afstuderen hebben niet diezelfde visie als wij. We waren allemaal een soort kruidenier die een winkel gingen openen. Iedere tandarts boorde zijn eigen praktijk bij elkaar. Marketing moest je intuïtief in je hebben, anders kon je het hoofd niet boven water houden. Wij zijn zeker niet opgegroeid met het model van continue educatie. Maar ik was er

wel van overtuigd dat dat zou moeten. Na mijn afstuderen ben ik direct naar Zweden gegaan om me te laten bijspijkeren in paro-onderwijs. Door te blijven leren, blijf ik ook geïnspireerd.'

Jullie zijn op een heel andere manier gedreven...

De Kock van Leeuwen: 'Dat weet ik niet. We zijn allebei begaan met de patiënt en hoe we tandheelkundig oplossingen kunnen vinden.'

Tak: 'Mijn basis blijft die 32 uur per week die ik aan de stoel werk. Om dat goed te doen zijn we constant met nascholing bezig. Voor het management heb ik anderen. Alles wordt nu voor ons geregeld. Wij hoeven alleen maar ons vak te doen en nieuwe dingen te ondernemen. En dat vernieuwen vind ik heel leuk. Wat kan beter? Dat drijft me enorm. Vanuit een positieve en oplossingsgerichte benadering probeer ik patiënten ook tot betere mondhygiëne aan te zetten. 95 Procent krijgen we aan het stokeren. Het geeft een enorme kick als dat soort dingen lukt. Qua gedrevenheid staan we, denk ik, op eenzelfde manier in het vak. Daarnaast vind ik het bedrijfskundige stuk ook leuk om te ontwikkelen. Ik heb die adrenaline nodig.'

Eric Tak studeerde af in oktober 1983. In januari 1984 startte hij een vrije vestiging in Woerden. De praktijk groeide zo snel dat er na vier jaar een tandarts bij kon. Dat werd Ingrid Nooijen. In 1992 kozen ze voor een volledige maatschap. Ze verdiepten zich in de esthetische tandheelkunde en kwaliteitsbewaking. In Woerden hebben ze nu samen twee grote groepspraktijken met ieder tien behandelkamers, met ongeveer zestien tandartsen, en een vestiging in de nieuwe Utrechtse wijk Vleuterweide. Tak heeft - samen met een bevriende bedrijfseconoom - inmiddels ook praktijken volgens Woerdens model gestart in Gorinchem, Wijk bij Duurstede en Abcoude.

De Kock van Leeuwen: ‘Dat kan ik me ook voorstellen. Ik ben nu met de Nederlandse Vereniging voor Endodontologie (NVvE) bezig met een protocol pijnbehandeling tijdens de spoed-gevallendienst. De dienstdoende tandarts heeft primair de taak om de patiënt pijnvrij te maken en moet zo weinig mogelijk iatrogene schade aanrichten. De huistandarts moet een goed verslag krijgen en de behandeling zonder al te veel ruis weer kunnen overnemen. Het zou mooi zijn als iedereen gaat werken volgens het protocol dat we ontwikkelen, want daar valt nog een hoop te verbeteren. Dat proberen we op een hoger plan te tillen.’

Financieel worden jullie daar niet altijd beter van?

De Kock van Leeuwen: ‘Daar denk je niet altijd over na.’

Tak: ‘Het zijn dus geen financiële motieven die me drijven. Ik wil verbeteringen ten goede laten komen van zoveel mogelijk patiënten.’

Zijn jonge tandartsen minder gemotiveerd? Voor de NVT is het bijvoorbeeld lastig om er nieuwe, jonge leden bij te krijgen.

De Kock van Leeuwen: ‘Vroeger werd je min of meer automatisch lid van de

NMT en van de NVT, voor bij- en nascholing. Maar op dat gebied zijn er nu veel meer verenigingen en keuzemogelijkheden. Een aanzienlijk deel van de studenten kent de NVT nauwelijks. We proberen ze nu al aan het begin van hun studie te benaderen.’

Tak: ‘Studenten zijn daar denk ik nog niet zo mee bezig. Mijn zoon studeerde tandheelkunde, maar heeft denk ik nooit van de NVT gehoord. Het vak is ook gefeminiseerd. Vrouwen willen het niet meer zo doen zoals wij vroeger. Die willen zonder zorgen om half vijf naar huis kunnen. Mannen trouwens ook. In het begin ergerde ik me er wel eens aan, maar eigenlijk vormen de tandartsen van nu een ontzettend relaxte generatie. Ze werken maximaal vier dagen per week en ze nemen veel vakanties. Ze hebben niet zoveel zorgen over de praktijkvoering. Ze willen ook hun vrienden blijven zien. En in de praktijk focussen ze zich op dingen die ze kunnen.’

De Kock van Leeuwen: ‘Ze krijgen meer kennis aangeboden, maar dan verdeeld over meer gebieden. Wij kregen meer over minder gebieden. De tandarts van nu weet wel heel gemakkelijk hoe hij iets op kan zoeken via internet. Voor de tandheelkunde vind ik het wel goed dat ze niet gedreven

zijn om een winkel te moeten runnen. Nee, ze zijn met een vak bezig.’

Tak: ‘Ze zijn wel bevlogen, maar dan in een deel van hun vakgebied. En ze vinden intercollegiaal contact gewoon ook leuk. Alles ademt een sfeer uit van leuk met elkaar.’

Tandarts: vak of een roeping?

De Kock van Leeuwen: ‘Ik vind het wel een beetje een roeping.’

Tak: ‘Zeker als je dienst hebt, ervaar je dat het meer is dan een vak. Een patiënt vertrouwt je toch zijn lichaam toe. Dat is heel teer en kwetsbaar. Dat maakt het ook extra mooi. Dat stijgt uit boven het vakmatige.’

De Kock van Leeuwen: ‘Als je iemand pijnvrij maakt, doe je iets goeds voor mensen.’

Zien jullie dat terug bij jonge mensen?

Tak: ‘Ook zij gaan er zeer integer mee om en nemen de zorg serieus.’

De Kock van Leeuwen: ‘Ik denk dat het voor de zorg wel heel goed is dat er meer vrouwen komen.’

Tak: ‘Volgens mij heeft dat ook effect op de mannelijke studenten. Aan het einde van de studie zie ik geen verschil. Ik vind de een niet zorgzamer dan de ander.’